

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USTAVNOM SUDU CRNE GORE

Član 1

U Zakonu o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list CG“, broj 64/08), član 3 mijenja se i glasi:

„Rad Ustavnog suda je javan.“

Član 2

Član 6 mijenja se i glasi:

„Predsjednik Crne Gore i nadležno radno tijelo Skupštine Crne Gore (u daljem tekstu: predlagači), raspisuju javni poziv za sudiju Ustavnog suda u “Službenom listu Crne Gore” i jednom od štampanih medija.

Rok za prijavljivanje kandidata je 15 dana od dana objavljivanja javnog poziva.

Na javni poziv mogu se prijaviti kandidati koji uz prijavu prilože dokaze da pored Ustavom propisanih uslova za sudiju Ustavnog suda ispunjavaju i opšte uslove za rad u državnom organu.

Predlagači obavljaju razgovor sa svim kandidatima koji ispunjavaju uslove za izbor sudije Ustavnog suda i na osnovu dokaza o ispunjavanju uslova za izbor i rezultata razgovora sa kandidatima sačinjavaju predlog za izbor koji mora biti obrazložen.

Predlog za izbor sudija sadrži onoliko kandidata koliko se bira sudija Ustavnog suda na predlog tog predlagača.

Ako se javni pozivi raspišu u isto vrijeme, predlagači ne mogu predložiti istog kandidata Skupštini Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština).

Predloge za izbor sudija predlagači podnose Skupštini, najkasnije u roku od 30 dana od dana isteka roka za prijavljivanje kandidata.

Prilikom predlaganja kandidata predlagači vode računa o srazmjernoj zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i o rodno balansiranoj zastupljenosti.”

Član 3

Poslije člana 6 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Član 6a

Sjednicom Ustavnog suda na kojoj se bira predsjednik Ustavnog suda predsjedava najstariji sudija Ustavnog suda.

Sudije Ustavnog suda predlažu po dva kandidata za predsjednika Ustavnog suda.

Na osnovu predloga iz stava 2 ovog člana sačinjava se lista od tri kandidata za koje je dat najveći broj predloga, a u slučaju da ima više od tri kandidata sa istim najvećim brojem predloga, na listu se stavljaju svi kandidati sa najvećim istim brojem predloga.

U slučaju da više predloženih kandidata dobije isti najveći broj glasova, glasanje se ponavlja između tih kandidata.

Odluka o izboru predsjednika Ustavnog suda donosi se tajnim glasanjem, većinom glasova svih sudija.

Član 6b

Sudije Ustavnog suda polažu zakletvu pred Skupštinom, na dan izbora, prije stupanja na funkciju, osim u slučaju posebno opravdanih razloga kad se određuje drugi dan za polaganje zakletve pred predsjednikom Skupštine.

Tekst zakletve glasi: „Zaklinjem se da ću funkciju sudije Ustavnog suda vršiti časno, savjesno i nepristrasno, po Ustavu i zakonu”.

Ako sudija Ustavnog suda odbije da položi zakletvu, odluka o izboru se poništava, zbog odustanka.”

Član 4

U članu 7 riječi: „Predsjedniku Crne Gore i” brišu se.

Član 5

Član 10 mijenja se i glasi:

“Ustavni sud će obavijestiti predlagača o ispunjenju uslova za starosnu penziju, odnosno isteku mandata sudije Ustavnog suda kojeg je taj predlagač predložio, šest mjeseci prije ispunjenja uslova za ostvarivanje prava na starosnu penziju, odnosno prije isteka mandata.”

Član 6

U članu 12 stav 2 poslije riječi: “U slučaju” dodaju se riječi: “iz stava 1 ovog člana, kao i”.

Član 7

Član 29 mijenja se i glasi:

“Ustavni sud odlučuje o pitanjima iz svoje nadležnosti na sjednici svih sudija (u daljem tekstu: sjednica Ustavnog suda), kao i na sjednici vijeća sastavljenog od troje sudija (u daljem tekstu: vijeće) kad, u skladu sa Ustavom, odlučuje o ustavnoj žalbi.

Ustavni sud održava i redovne stručne sastanke o predmetima iz svoje nadležnosti na kojima, pored sudija, mogu biti prisutni generalni sekretar i ustavno-sudski savjetnici, kao i kolegijume sudija na kojima razmatra važnija pitanja u vezi sa funkcionisanjem, upravljanjem i sa međunarodnom saradnjom Ustavnog suda.”

Član 8

Poslije člana 29 dodaju se dva nova člana koja glase:

“Član 29a

Svaki sudija može izdvojiti svoje mišljenje u kojem navodi razloge zbog kojih se u potpunosti ili djelimično slaže sa donijetom odlukom, odnosno razloge zbog kojih je u potpunosti ili djelimično protiv donijete odluke. Sudija koji je izdvojio svoje mišljenje ima pravo da zahtijeva da se to mišljenje objavi u "Službenom listu Crne Gore" zajedno sa odlukom na koju se odnosi.

Učesnici u postupku i njihovi punomoćnici mogu da zahtijevaju da prisustvuju sjednici Ustavnog suda kad se odlučuje o njihovom predmetu, o čemu odlučuje predsjednik Ustavnog suda.

Vijećanje i glasanje se vrši na nejavnoj sjednici, a odluka se objavljuje javno.

Na važnije sjednice Ustavnog suda mogu se pozvati i predstavnici medija.

Za audio-vizuelno snimanje sjednica Ustavnog suda od strane medija potrebna je dozvola predsjednika Ustavnog suda.

Član 29b

Vijeće ima predsjednika i dva člana.

Broj vijeća i njihov djelokrug posla u vezi sa ustavnim žalbama određuje se Poslovníkom.

Sjednicu vijeća zakazuje i njome rukovodi predsjednik vijeća.”

Član 9

U članu 34 st. 2 i 3 mijenjaju se i glase:

„U „Službenom listu Crne Gore” može se objaviti odluka po ustavnoj žalbi i žalbi, kao i rješenje koje je od značaja za zaštitu ustavnosti i zakonitosti. O objavljivanju ovih odluka, odnosno rješenja odlučuje sjednica vijeća, odnosno sjednica Ustavnog suda na predlog sudije izvjestioca.

Odluka i rješenje Ustavnog suda objavljuju se na internet stranici Ustavnog suda.“

Član 10

Poslije člana 46 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 46a

Ako bi zbog prestanka važenja zakona za koji je Ustavni sud utvrdio da nije u saglasnosti sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno ako bi zbog prestanka važenja drugog propisa za kojeg je Ustavni sud utvrdio da nije u saglasnosti sa Ustavom i zakonom, na dan objavljivanja odluke Ustavnog suda u pravnom poretku Crne Gore nastala pravna praznina ili bi nastali poremećaji u oblasti koja je uređena zakonom odnosno drugim propisom koji prestaje da važi, Ustavni sud u odluci određuje datum objavljivanja odluka u „Službenom listu Crne Gore“ i o tome upoznaje nadležne organe i javnost preko svoje internet stranice, a učesnicima u postupku dostavlja odluku.

Ako se do datuma određenog u odluci iz stava 1 ovog člana zakon usaglasi sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima odnosno drugi propis usaglasi sa Ustavom i zakonom, Ustavni sud odluku neće objaviti i rješenjem će obustaviti postupak.“

Član 11

U članu 51 stav 1 mijenja se i glasi:

„Ustavna žalba sadrži: lično ime, prebivalište ili boravište i adresu, odnosno naziv i sjedište podnosioca ustavne žalbe, broj i datum akta protiv kojeg je ustavna žalba izjavljena i naziv organa koji ga je donio, ljudsko pravo ili sloboda zajemčena Ustavom za koje se tvrdi da je povrijeđeno, sa navođenjem odredbe Ustava kojom se to pravo, odnosno sloboda jemči, razloge ustavne žalbe sa navodima o povredi ili uskraćivanju prava odnosno slobode, zahtjev o kojem Ustavni sud treba da odluči i potpis podnosioca ustavne žalbe, odnosno lica kome je izdato specijalno punomoćje za podnošenje ustavne žalbe.“

Član 12

Poslije člana 93 dodaju se četiri nova člana, koji glase:

“Član 93a

Postupci po ustavnim žalbama započeti pred Ustavnim sudom prije dana stupanja na snagu ovog zakona nastaviće se po ovom zakonu.

Član 93b

Poslovnik Ustavnog suda uskladiće se sa ovim zakonom u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 93c

Do izbora svih sudija Ustavnog suda, odnosno potrebnog broja sudija Ustavnog suda za odlučivanje u skladu sa Ustavom i ovim zakonom, dosadašnji predsjednik i sudije Ustavnog suda nastavlja sa radom.

Član 94d

Izbor predsjednika Ustavnog suda izvršiće se u roku od 30 dana od dana izbora svih sudija Ustavnog suda u skladu sa Ustavom i ovim zakonom.”

Član 13

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore sadržan je u odredbi člana 16 stav 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Glavni razlog za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore je njegovo usklađivanje sa Amandmanima I do XVI na Ustav Crne Gore, koje je Skupština usvojila na 12. sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2013. godini, dana 31. jula 2013. godine.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlogom zakona se ne dira u osnovni koncept Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore koji je već usklađen sa relevantnim međunarodnim dokumentima.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U cilju usklađivanja Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore sa Amandmanom XV, a u odnosu na oblike rada Ustavnog suda, predloženo je da Ustavni sud o pitanjima iz svoje nadležnosti odlučuje na sjednicama, i to: sjednici svih sudija i na sjednici vijeća sastavljenog od troje sudija. Sjednicu svih sudija zakazuje i njome rukovodi predsjednik Ustavnog suda, dok vijeće ima predsjednika i dva člana. Sjednicu vijeća zakazuje i njome rukovodi predsjednik vijeća. Vijećanje i glasanje se vrši na nejavnoj sjednici, a odluka se objavljuje javno. Takođe, predviđaju se da Ustavni sud može održavati i redovne stručne sastanke o predmetima iz svoje nadležnosti na kojima, pored sudija, mogu biti prisutni generalni sekretar i ustavno-sudski savjetnici, kao i kolegijume sudija na kojima razmatra važnija pitanja u vezi sa funkcionisanjem, upravljanjem i sa međunarodnom saradnjom Ustavnog suda.

Radi usklađivanja sa Amandmanom XVI, a u odnosu na organizaciju Ustavnog suda, predložen je način izbora sudija Ustavnog suda, tako što Predsjednik Crne Gore i nadležno radno tijelo Skupštine raspisuju javni poziv za sudiju Ustavnog suda u "Službenom listu Crne Gore" i jednom od štampanih medija. Rok za prijavljivanje kandidata je 15 dana od dana objavljivanja. Predsjednik Crne Gore i nadležno radno tijelo Skupštine obavljaju razgovor sa svim kandidatima koji ispunjavaju uslove za izbor sudije Ustavnog suda i na osnovu dokaza o ispunjavanju uslova za izbor i rezultata razgovora sa kandidatima, sačinjavaju obrazloženi predlog za izbor, koji sadrži onoliko kandidata koliko se bira sudija Ustavnog suda na predlog tog predlagača. Obrazloženi

predlog upućuje se Skupštini najkasnije u roku od 30 dana od dana isteka roka za prijavljivanje kandidata.

U cilju dalje razrade navedenom amandmana predloženo je da sjednicom Ustavnog suda za izbor predsjednika Ustavnog suda predsjedava najstariji sudija Ustavnog suda. Sudije Ustavnog suda predlažu po dva kandidata za predsjednika Ustavnog suda, na osnovu kojih se sačinjava lista od tri kandidata koji su dobili najveći broj predloga, a u slučaju da ima više od tri kandidata sa istim brojem predloga na listu se stavljaju svi kandidati sa najvećim odnosno istim brojem predloga. U slučaju istog broja glasova, glasanje se ponavlja između kandidata koji su dobili isti najveći broj glasova. Odluka o izboru predsjednika Ustavnog suda donosi se većinom glasova svih sudija, tajnim glasanjem.

Radi primjene predviđenih izmjena i dopuna Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore u prelaznim odredbama predviđeno je da postupci pred Ustavnim sudom započeti prije dana stupanja na snagu ovog zakona nastaviće se po ovom zakonu, a sadašnje sudije i predsjednik Ustavnog suda nastavljaju sa radom, do izbora svih sudija Ustavnog suda ili potrebnog broja sudija za odlučivanje u skladu sa ovim zakonom.

U cilju usaglašavanja sa članom 8 Ustavnog zakona za sprovođenje amandmana I do XVI na Ustav Crne Gore predviđeno je da će predlagači voditi računa o srazmjernoj zastupljenosti pripradnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, kao i o rodnobalansiranoj zastupljenosti, prilikom predlaganja kandidata za sudije Ustavnog suda.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Predlog zakona ne predviđa obezbjeđivanje dodatnih sredstava u budžetu.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 51/06 i 66/06 i "Službeni list CG", br. 88/09, 80/10, 39/11 i 25/12) smatramo da je predloženi zakon potrebno donijeti po skraćenom postupku. Prema Ustavu Crne Gore, Skupština Crne Gore radi na redovnim i vanrednim zasijedanjima. Redovno zasijedanje održava se dva puta godišnje. Prvo redovno zasijedanje počinje prvog radnog dana u martu i traje do kraja jula, a drugo prvog radnog dana u oktobru i traje do kraja decembra. Kako je odredbama Ustavnog zakona za sprovođenje amandmana I do XVI na Ustav Crne Gore predviđeno da će se Zakon o Ustavnom sudu Crne Gore uskladiti sa Amandmanima u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu Ustavnog zakona, iz tog razloga se predlaže donošenje zakona po skraćenom postupku.

Odredbe Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore koje se mijenjaju

Član 3

Rad Ustavnog suda je javan, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano. Javnost rada Ustavnog suda se obezbjeđuje u skladu sa ovim zakonom.

Član 6

Predsjednik i sudija Ustavnog suda bira se i razrješava na način i pod uslovima propisanim Ustavom.

Prilikom stupanja na funkciju, predsjednik i sudija Ustavnog suda polažu zakletvu pred Skupštinom Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština).

Tekst zakletve glasi: "Zaklinjem se da ću suditi po Ustavu i zakonu i da ću svoju funkciju vršiti časno, savjesno i nepristrasno".

Član 7

Sudija Ustavnog suda podnosi zahtjev za prestanak funkcije prije isteka vremena na koje je izabran Predsjedniku Crne Gore i Skupštini.

Ako Skupština ne donese odluku o zahtjevu iz stava 1 ovog člana, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva, sudiji Ustavnog suda prestaje funkcija istekom tog roka.

Član 10

Ustavni sud će obavijestiti Predsjednika Crne Gore i Skupštinu o isteku mandata sudije Ustavnog suda i o ispunjenju uslova za starosnu penziju, najkasnije šest mjeseci prije nastupanja razloga za prestanak funkcije.

Član 12

Ustavni sud određuje sudiju koji zamjenjuje predsjednika Ustavnog suda u slučaju njegovog odsustva ili spriječenosti da obavlja funkciju.

U slučaju prestanka funkcije predsjednika Ustavnog suda, do izbora novog, funkciju predsjednika obavlja sudija određen u skladu sa stavom 1 ovog člana, koji ima prava i obaveze predsjednika.

Član 29

Ustavni sud odlučuje o pitanjima iz svoje nadležnosti na sjednici.

Sjednicu Ustavnog suda zakazuje i njome rukovodi predsjednik Ustavnog suda.

Sjednica Ustavnog suda je javna.

Ustavni sud može isključiti javnost sa sjednice ili jednog njenog dijela, ako je to potrebno radi zaštite morala, javnog reda, odbrane ili nacionalne bezbjednosti, zaštite interesa maloljetnika ili privatnog i porodičnog života učesnika u postupku ili kada Ustavni sud ocijeni da bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.

Isključenje javnosti ne odnosi se na učesnike postupka i njihove punomoćnike.

Ustavni sud vijeća i glasa na nejavnoj sjednici, a odluka se objavljuje javno.

Član 34

Odluke Ustavnog suda, izuzev odluke po ustavnoj žalbi i žalbi, objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore", kao i na način na koji je objavljen akt o čijoj ustavnosti i zakonitosti je Ustavni sud odlučivao.

U "Službenom listu Crne Gore" može se objaviti odluka po ustavnoj žalbi i žalbi, kao i rješenje koje je od značaja za zaštitu ustavnosti i zakonitosti.

Odluke i rješenja Ustavnog suda objavljuju se na web stranici Ustavnog suda.

Član 46

Propisi donijeti za izvršavanje zakona i drugih propisa za koje se utvrdi da nijesu u saglasnosti sa Ustavom i zakonom neće se primjenjivati od dana objavljivanja odluke Ustavnog suda.

Izvršenje konačnih i pravosnažnih pojedinačnih akata donijetih na osnovu propisa koji se više ne mogu primjenjivati ne može se dozvoliti ni sprovesti, a ako je izvršenje započeto, obustaviće se.

Član 51

Ustavna žalba mora da sadrži: ime i prezime, jedinstveni matični broj građana, prebivalište ili boravište i adresu, odnosno naziv i sjedište podnosioca ustavne žalbe, broj i datum akta protiv kojeg je ustavna žalba izjavljena i naziv organa koji ga je donio, ljudsko pravo ili sloboda zajemčena Ustavom za koje se tvrdi da je povrijeđeno, sa navođenjem odredbe Ustava kojom se to pravo, odnosno sloboda jemči, razloge ustavne žalbe sa navodima o povredi ili uskraćivanju prava, zahtjev o kojem Ustavni sud treba da odluči i potpis podnosioca ustavne žalbe.

Uz ustavnu žalbu se podnosi i ovjereni prepis osporenog pojedinačnog akta, dokaz da su iscrpljena pravna sredstva, kao i drugi dokazi od značaja za odlučivanje.